

Но понеже знаятъ, че сърбитѣ не само не ще имъ позволятъ, а и ще ги подхвърлятъ на нови прѣслѣдвания, рѣшаватъ да пратятъ въ София при централната комисия, натоварена да води тази работа, нарочни лица, които да се допитатъ, какъ да се постъпи. Отъ София изпращатъ тогава Кръстьо Х. Нешовъ съ писмо отъ софийския губернаторъ и съ поръчка да не му се правятъ прѣпятствия отъ сръбскитѣ власти при подписване на адреса. Обаче, щомъ като пристига той, по-първитѣ пиротски граждани се събиратъ вечерята при него и рѣшаватъ — адресътъ да се подписва тайно отъ сърбитѣ. Тогава тѣ избиратъ и С. Христовъ за свой прѣдставителъ въ Санъ-Стефано (гледай материялитѣ)¹⁾, а послѣ и Коце С. Григоровъ (гл. материялитѣ), забѣгналъ въ София отъ прѣслѣдванията на сръбскитѣ власти.

Прѣдположението на първенцитѣ се оправдава. Тогавашиятъ пиротски началникъ, познатиятъ вече на четцитѣ професоръ Панта Сречковичъ, употребява всички усилия, за да осуети, както сношението на пиротчани съ пратеника, така и подписването на адреса. Слѣдъ три дѣня Нешовъ е билъ принуденъ да напустне града. Въ замѣна на това Сречковичъ почва да насилва народа да подпише другъ адресъ до князь Милана, въ който пиротчани да заявятъ, че сж сърби. За тая цѣль той повиква 8 души първенци, завежда ги на калето, дѣто имъ показва дулата на топоветѣ, насочени срѣщу града. Тѣ му изпълнятъ желанието, като още въ сжщия дѣнь съобщаватъ за станалото въ София, съ молба да дойдатъ руситѣ часъ по-скоро и да ги избавятъ отъ сърбитѣ. Селянитѣ, обаче, излѣзли по-смѣли и отказватъ да подпишатъ адреса. Тогава сръбски войници докарватъ силомъ 200 души отъ нишавскитѣ села, затварятъ ги и съ заплаха, че ще отправятъ топоветѣ къмъ тѣхъ, ги изнудватъ да си сложатъ подписитѣ. Въ лужничкитѣ села пъкъ употребяватъ друго сръдство: вмѣсто да се разправятъ много-много съ селянитѣ, упоиватъ ги и така спечелватъ писменото имъ признание, че сж сърби²⁾. Въпрѣки туй, българскитѣ адресъ се покрива въ три дѣня съ повече отъ 2000 подписа и тайно нощъ се изниса, за да бжде прѣдставенъ въ С.-Стефано на генералъ Анучина ведно съ записка за теглото на пиротскитѣ граждани,

¹⁾ Тамъ, стр. 291. Сжщо — в. Българинъ, г. I, бр. 54 — 55, стр. 3 отъ 17 май 1878.

²⁾ Българинъ, г. I, бр. 57, стр. 1 — 2 отъ 24 май 1878. Сжщо — бр. 54 — 55, стр. 3 отъ 17 май.